

ZPRAVODAJ

z Příbyslavic a Radoškova

První vydání 2-3/2018
Vychází 1. února 2018

Milé čtenářky, milí čtenáři,

je měsíc před Vánocemi a mně připadá, jako by od Vánoc uplynulo hodně času. Dnešní doba nám příliš nedovoluje rozjít nad minulými událostmi a žene nás neustále kupředu (vždyť za nemnoho dnů začíná masopust a obchody pomalu nahrazují vánoční výzdobu velikonočním zbožím). Přesto anebo právě proto vám přinášíme ohlédnutí za povedenými událostmi adventu.

Do doby, kam ani paměť nejstarších občanů Příbyslavic nedohlédne, nás zavede článek paní Rafaelové, která pokračuje ve vyprávění o osudech příbyslavických Židů. V sobotu svět uctil památku obětí holocaustu (jimiž nebyli pouze Židé), a přestože nacismus využil již od starověku přetrvávajícího a ve vlnách různě silícího antisemitismu (nenávisti vůči židům), jeho obětí se měly, jak autorka článku správně připomíná, stát také jiné národy, Slovany nevyjímaje. Je nutné se ptát, jak je možné, že společnost přistoupila na ideologii nacismu a bez většího protestu se dívala na likvidaci svých sousedů a známých. Lidé rádi hledají viníky vlastního neúspěchu, a pokud se nechají ovládat předsudky a strachem, které často vzbuzují odlišně vypadající a žijící obyvatelé, na které je pro jejich

odlišnost tak snadné ukázat prstem (a nepotřebují mít ani přiřítou hvězdu na prsou), snadno se nechají unést energickými a charismatickými „Vůdci“ (silnými osobnostmi s vlastním názorem, chcete-li), kteří překypují rezolutními (polemiku nepřipouštějícími) soudy a jejichž rychlá a snadná řešení touží slyšet člověk tápající ve složitém světě. Je jistě užitečné připomínat si minulé společenské selhání, poučit se z nich a nedopustit jejich opakování.

Letošní stoleté výročí vzniku samostatného Československa se jistě přeneso do společenského života. V Příbyslavicích bychom také chtěli připomenout historii, a to historii naší obce. Proto vás, občané, vyzýváme, abyste zapátrali ve svých albech a krabicích se starými fotografiemi a pomohli tak vytvořit ojedinělou výstavu rekonstruující proměny naší obce v plynoucím čase.

Nejenom v historii, ale také v současnosti dochází k více či méně zřejmým proměnám, které lze přisoudit vedení obce i dobrovolníkům z místních spolků. O tom si přečtete v dalších článcích našeho zpravodaje.

Příjemné čtení vám přeje

Zuzana Kozlová

ZPRÁVY Z JEDNÁNÍ ZASTUPITELŮ

V prosinci loňského roku byl schválen vyrovnaný obecní rozpočet pro rok 2018, který zahrnuje přebytek hospodaření z minulého období (6,0 mil. Kč) a očekávané příjmy (10,6 mil. Kč). Celkově tedy bude obec hospodařit s prostředky ve výši 16,6 mil. Kč.

Velkou část rozpočtu pohltní náklady na běžný chod obce. Sem spadá činnost místní samosprávy a zastupitelstva, provoz mateřské školy, požární ochrana, splátka půjčky na vybudování kanalizace a ČOV, provoz ČOV, kanalizace a vodovodu, sběr a svoz komunálních, tříděných a nebezpečných odpadů, veřejné osvětlení, údržba veřejného prostranství, pojištění obecního majetku atd.

Kromě výše zmíněných běžných položek je v rozpočtu pamatováno na výstavbu chodníku a nových

autobusových čekáren, opravy místních komunikací, rekonstrukci veřejného osvětlení, opravu budovy obecního úřadu (především střechy a fasády), revitalizaci místního rybníka, výstavbu dětských hřišť a odkupy pozemků. Obecní rozpočet také počítá s podporou místních spolků a jejich veřejných aktivit a dalších zájmových, kulturních a sportovních činností.

Částky plánované na zmíněné aktivity a činnosti jsou přibližné a mohou se během roku měnit podle potřeb obce a jejich občanů. Schválený rozpočet pro rok 2018 je zveřejněn na úřední desce a internetových stránkách obce <https://www.pribyslavice.net/rozpocet-obce>.

Stočné pro rok 2018 je dle platné finanční analýzy, která byla předložena Státnímu fondu životního prostředí a kterou jsme povinni dodržovat, stanoveno na 43,98 Kč/m³ (včetně DPH) a roční spotřeba jednotlivce na 29 m³. Z toho vyplývá, že paušální částka stočného na rok 2018 (včetně DPH) je pro jednotlivce stanovena ve výši 1 276 Kč. Pro objekt využívaný k rekreaci, kde se předpokládá jeho využití jednou osobou po devět měsíců v roce, je tato částka stanovena ve výši 957 Kč.

Na sklonku roku 2017 byla dokončena výstavba šesti sběrných míst pro tříděný odpad, která umožní lepší úklid v okolí kontejnerů. V obci je k dnešnému dni možné třídit následující odpad: bioodpad, papír, bílé sklo, barevné sklo, plasty (kam patří i kartonové obaly od smetany, omáček, mléka a jiných nápojů), kovy, vybité baterie a drobné elektrospotřebiče. Materiál zmíněný v posledních dvou položkách je možné odkládat do sběrných nádob umístěných v zádveři obecního úřadu.

Koncem roku 2017 byly dokončeny projekty spolufinancované Jihomoravským krajem - "Nákup pomocné techniky" a "Přívěs". Projekt "Nákup pomocné techniky" zahrnoval pořízení svahového mulčovače, čelní šípové radlice a zametacího kartáče. Celkové způsobilé výdaje projektu činily 364.694,- Kč, z toho příspěvek z rozpočtu Jihomoravského kraje byl ve výši 170.000,- Kč. Projekt "Přívěs" zahrnoval pořízení přívěsného vozíku pro jednotku SDH Přibyslavice k převozu požární stříkačky. Celkové způsobilé výdaje projektu činily 60.950,- Kč, z toho příspěvek z rozpočtu Jihomoravského kraje byl ve výši 42.000,- Kč.

Pokračují přípravné práce pro revitalizaci obecního rybníka. Byla odbagrována část bahna a vytvořena odtoková rýha. Tento krok by měl zajistit rychlejší vysychání sedimentů a snadnější průběh dalších prací.

Rovněž je vypracována stavební dokumentace související s výstavbou chodníku a přechodu pro chodce na hlavní silnici. Dalším krokem, který nás v této oblasti čeká, je podání žádosti o stavební povolení na Městském úřadě v Rosicích.

Počátkem roku 2018 byla připravena žádost o dotaci na výstavbu dětských hřišť v Radoškově a Otmarově. Předpokládané celkové náklady jsou ve výši 830 tis. Kč a získaná dotace by pokryla zhruba polovinu nákladů. Žádost byla podána do programu Podpora obnovy a rozvoje venkova Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Na vypracování žádosti se spolupodílely děti z naší obce tím, že vytvořily velkoformátový plakát, kde nakreslily svoje představy o novém hřišti. Všem těmto dětem velmi děkujeme za vynikající spolupráci a nadšení pro věc!

Za zastupitele Přibyslavic

Jana Pavlů

*La úsměvem našich dětí obyvatele
ke Vám rychle letí, ať můžeme
napříště radovat se u hřiště!*

Advent podle Chasy

Jak již tradičně, tak i letos proběhl v Přibyslavicích vánoční živý betlém. Všichni zúčastnění měli opět možnost si formou hraného divadla připomenout, jak to vlastně bylo s Josefem a Marií za dob císaře Augusta.

Celá akce byla zahájena vánočním proslovem paní starostky. Tuto podívanou jsme si mohli zpříjemnit koláčky, gulášem a nebo svařákem na zahřátí, za což vděčíme obci a hasičům. Celý průběh letošního betlému se tedy nesl pro nás v již známém a zažitém duchu. Až na vystoupení chasičky, která svými tanečními vstupy obohatila nám již známý příběh a dala mu opět jinou podobu. Další z novinek, které jsme mohli zpozorovat, byly ovečky. Ty nám zapůjčil pan Vladimír

Smejkal a myslím si, že vykouzily úsměv na tváři nejednomu dítěti. Všem, kteří se na přípravě letošního betlému podíleli, bych chtěla touto formou poděkovat.

Dva dny nato se našimi ulicemi prošel Mikuláš s andělem a svou pekelnou smečkou. Mladší ročníky si tedy Mikuláše užily v týdnu a ti starší si mohli vyhodit z kopýtko o pár dní později na Mikulášské zábavě, kterou nás provázela kapela Nonstop. Hosté odcházeli plni dobré nálady zpět do svých domovů, kde se již mohli těšit na nadcházející vánoční svátky.

Andrea Kavlíková

Začni Ondro na ty dudy...

...Lucie se přidá a je zaděláno na kouzelný adventní večer.

Každý, kdo si 8. prosince udělal čas a přijal pozvání obce na vánoční besídku Mateřské školy Přibyslavi, letos doplněnou programem, který si pro návštěvníky připravili Ondřej a Lucie Tryhukovi alias Dudáci Tryhuci, rozhodně nelitoval. Rodiče a přítomní senioři se nejprve dojímalí nad roztomilým představením svých dětí, aby později byli všichni společně vtaženi do příběhu starého hudebního nástroje, který je vlastní mnoha národům, ač v různé podobě a pod jiným jménem, jak jsme se dozvěděli. Přítomní se zájmem poslouchali, jak dudy vznikly, na jakém principu

fungují i z čeho se vyrábí. Vtipné podání i vřelá komunikace s publikem dokázala udržet pozornost i těch nejmladších po celou půldruhou hodinu trvání programu. Za doprovodu dud bylo do zpěvu i tēm, kteří musejí být ke zpěvu často přemlouvání. A i když si patrně mnozí spoustu zajímavých informací nebudou pamatovat, jistě si všichni v paměti uchovají zážitek příjemného a neobyčejného odpoledne.

Zuzana Kozlová

ZE ŽIVOTA OBCE

TJ Sokol Přibyslavi – tři roky nazpět a nyní

Rád bych čtenářům místního plátku nabídnul shrnutí fungování posledních tří let TJ Sokol Přibyslavi. Nehodlám vás nudit něčím, co už bylo možné číst minule, můj záměr je čistě pragmatický a osvětlím jej na závěr.

Start-up

Na počátku roku 2015 byla místní jednota obnovena ve smyslu standardně fungujícího pobočného spolku ČOS (Česká obec sokolská) dle jejích stanov, s členskou základnou a funkčním statutárním

a kontrolním orgánem. Došlo k tomu díky slibu autora článku bývalému starostovi Sokola, že pokud se nenajde nikdo jiný, funkci převezme, vezme to na sebe. Nikdo se nenašel. Ve výkonném orgánu zasedli kandidáti voleb do obecního zastupitelstva z roku 2014, zklamaní povolebním vývojem událostí. Motivací však bylo hlavně něco v obci podnikat.

Budeme vás bavit

A tak se podařilo založit/obnovit několik tradičních událostí pro široké spektrum účastníků. Nejnáročnější

z hlediska příprav je pálení čarodějnic v Radoškově. Sportovní nádech nese akce nazvaná „Podzimní Radoškování“, tedy stolní tenis, drakiáda a stolní hry v sokolovně v Radoškově. Obnoven byl zápas ženatí-svobodní, sice ne v dříve tradičním termínu poutě, ovšem rozsah této akce by nejspíš svobodným nedovolil k zápasu nastoupit s vážně míněným záměrem porazit soupeře. Pro děti je součástí akce pohádkový les. Nohejbalový turnaj má svůj srpnový termín a bude ho mít snad i nadále.

V roce 2017 probíhaly v sokolovně v Přibyslavicích dva pravidelné sportovní kroužky – sportovky a střelby. Je zajímavé, že přirozenou cestou došlo k rozdělení účastníků kroužků na kluky a holky. Hádejte, který z nich zaujal více kluky. Není to záměr a rádi bychom, aby oba kroužky, které budou obnoveny v únoru, zaujaly dítko obou pohlaví.

Postav si sám

Stopnutí kroužků má svůj důvod v neuspokojivém stavu přibyslavické sokolovny. Přestože jsme od počátku činnosti počali sokolovny spravovat, nešlo to úplně rychle. Jedná se povětšinou o dobrovolnou pomoc členů i nečlenů a trvá to. Také se nás nescházelo vždy tolik, kolik by bylo třeba. Přesto byla v přibyslavské sokolovně zasklena okna, udělána nová elektrika (starý rozvaděč jiskřil při doteku plechové skříně), vyčistil se komín a byl odvezen veškerý nepotřebný materiál. Na konci roku pak byla dokončena největší akce – odstranění téměř stoletého prachu z půdy, vytrhání asfaltových pásů a zateplení stropu. Nyní se pracuje na kompletním umytí sokolovny zevnitř a zpočátku února už bude k dispozici chemický záchod a převlékárna, takže se na parkety sálu bude vstupovat pouze v čisté sportovní obuvi. Děti se ze sportovek nebudou vracet jako kominíci po šichtě.

Radoškovská sokolovna je krásnou budovou v havarijním stavu. Její záchrana stojí na kompletní rekonstrukci. Starosta Sokola chvíli držel v hlavě naivní představu, že stejně jako kdysi bude možné sokolovnu

opravit v akci „Z“. Naše zraky se upínají ke zpracování projektové dokumentace (v řádech statisíců) a následné opravy (v řádech milionů). Některé úpravy již v sokolovně proběhly, zčásti svépomocí, zčásti placenou brigádou.

1...2...3...142 500...Kč

Nyní pár čísel. Sokol v roce 2015 začínal s dluhem 2635 Kč nyní již bývalému starostovi. V roce 2016 se podařilo získat přes nulovou historii činnosti od Jihomoravského kraje dotaci 109 000 Kč, 60 200 Kč přidala jako spolu-podíl obec. Župa Pernštejská (nadřazený orgán jednoty se sídlem v Tišnově) poskytla dotaci 5 100 Kč. Další 2 000 Kč poskytla obec na sportovní akce. V roce 2017 jsme od Ministerstva školství ČR získali dotaci 23 700 Kč, spolu-podíl zčásti pokryla obec Přibyslavice. Župa poskytla přibližně 4700 Kč na standardizaci vybavení (žíněnký), obec dále nakoupila žebřiny a stůl na stolní tenis. Celkem jsme za tři roky získaly z dotací krajských, ministerských a župních 142 500 Kč, obec Přibyslavice darovala celkem 73 421 Kč.

Občas členové Sokola s humorem říkají, že jsou spíše členové stavební společnosti nežli sportovním spolkem. Je pravda, že mnohonásobně více času se strávilo u zedničení, broušení a umývání nežli sportem.

Pragmatismus na závěr

Výsledkem však jest, že přibyslavská sokolovna je nyní slušně vybavená, čistá a je možné ji s omezením využívat i v zimě. Čímž dáváme možnost všem občanům, aby sokolovnu využívali. Kdy a jak se určitě domluvíme. Pokud byste chtěli občas i přiložit ruku k dílu, pošlete svůj kontakt (mail, telefon) starostovi – a budete informováni o nejbližší akci. Po práci následuje legrace. A sport.

Starosta TJ Sokol Přibyslavice: Ivan Varmuža
tel. 602 386 905, mail: ivan.varmuza@gmail.com

Žijeme Přibyslavice

Vážení přátelé a milí sousedé,

s naší obcí je spojeno 28 let mého života. Co je ale důležité, že v roce 2011 jsem se na čas odstěhoval, abych se na přelomu roku 2016 a 2017 opět vrátil. A to je i důvod, proč jsem se s Vámi rozhodl podělit o své postřehy. Víím, že život plyne a změny, které se dějí,

jdou tak nějak samo sebou a často se ztrácejí v každodenní realitě, těžko rozeznány, pokud ovšem člověk neodstoupí a nepodívá se na věci pohledem zvenčí a s odstupem. Pak se mu najednou naskytne velmi zajímavý obraz. A lze jen domýšlet příběhy, které ke změně tohoto obrazu vedly. Najednou člověk začíná číst mezi řádky, kolik energie, zklamání, výher, proher

i práce muselo za těch několik let proběhnout.

Ano, mluvím o naší obci, která, když jsem ji v roce 2011 na čas opouštěl, byla svá, život v ní šel svým mírným tempem a kolorit vesnice byl relativně neměnný. Přibyslavice jsem opouštěl čistě z osobních a také z pracovních důvodů. O to raději jsem se sem poté vracel a byl jsem překvapený, když jsem zjistil, že v pomyslných žilách naší vesnice pulsovala určitá energie, kterou jsem dřív nepostřehl. Uvědomil jsem si, že za těch několik let se tu událo mnoho pozitivních změn. V té chvíli to byl ale stále jen pocit, abych posléze začal zjišťovat, co všechno se tu skutečně změnilo.

Vzhledem k tomu, že jsem se vrátil už jako tatínek, první z úžasných věcí, které jsem ocenil asi nejvíc, byla vybudovaná velká dětská hřiště, především to veřejnosti přístupné u rybníka, ale i nádherné nové hřiště mateřské školy. V tu chvíli jsem si řekl: Že by vesnice začala skutečně žít? Že by počítali s novou krví?

Pak jsem šel vyřizovat poplatky na úřad a nestačil jsem žasnout. Krásné prosvětlené moderní prostory úřadu, opravené interiéry školky s prosvětlenou třídou.

V obci vybudovaná kanalizace s čističkou odpadních vod. Letitý problém s jímkami vyřešen, neuvěřitelné. Hasiči mají krásnou novou dodávku. Místní zpravodaj mi ohlašoval kulturní akce jako Radoškování, Čarodějnice, rockový festival, pozvání na kurz lidových tanců přibyslavické Chasy, místní Sokol začal fungovat a nabízel sportovní kroužek pro děti, konal se tu úžasný adventní program, samozřejmě nechyběly již dřívější akce jako dětský den, fotbalový zápas ženatí proti svobodným, softtenisový turnaj, myslivecký ples a další.

Ano, není pochyb, vesnice začala žít a rozvíjí se.

Vážení sousedé, staří i mladí, děkuji Vám za to, že se naše obec stává příjemným místem k životu pro nás všechny, místem k setkávání, a je mi ctí a potěšením být zpátky mezi Vámi. Važme si všeho, co tu je, protože nic z toho není samozřejmé, a jsem vděčný, za všechno úsilí, práci, energii i peníze, které do všech těchto věcí jejich aktéři vložili a vkládají, aby nám tu bylo dobře.

Martin Orator

HISTORICKÉ OKÉNKO

Židé v Přibyslavicích II.

V minulém Historickém okénku jsme si připomněli zapomenuté osudy členů přibyslavské židovské rodiny Adolfa Fišera. Jejich životní příběhy neměly vždy šťastný konec. Nyní se budeme zabývat druhou židovskou rodinou mající v minulosti domov v naší obci a ani tentokrát se smutným koncům nevyhneme.

Jedná se o rodinu Viléma Fišera, Adolfova o devět let mladšího bratrance. Vilému Fišerovi patřila v Přibyslavicích tzv. dolní hospoda, nacházející se v domě s číslem popisným 18. Hospodu Vilém provozoval už jako svobodný mladík. Pomáhal mu jeho otec Bernard Fišer. Oba v hospodě i bydleli, jak bývalo dříve běžné. Rodina původně pocházela z Knínic, do naší obce se ale přistěhovala z Kroměříže. Stalo se tak někdy kolem roku 1870. Důvodem přestěhování byla zřejmě koupě zmíněné hospody. Jednalo se tehdy hned po Salajce o druhou největší budovu ve vsi a v době příchodu Fišerových stála v Přibyslavicích už více než 100 let.

Hospodě se říkalo „palírna“ nebo také „kořalna“. Takto se označovaly podniky, jejichž provozovatelé vlastnili licenci k výrobě vlastního alkoholu. Mnohé z nás v tuto chvíli napadne myšlenka na voňavou

slivovici, o tu však v těchto případech obvykle nešlo. Majitelé palíren se snažili vyrábět alkohol z nejlévnějších surovin, aby ho mohli prodávat za nízké ceny chudším vrstvám obyvatelstva. Švestky i ostatní ovoce k levným surovinám nepatřily. Dříve lidé totiž nevysazovali tolik ovocných stromů jako dnes, protože každá píď půdy se využívala k pěstování polních plodin. Rovněž ovocné aleje podél cest nebyvaly obvyklé, stromy by překážely práci na poli. V palírnách se tedy nejčastěji pálila „kořalka“ z lehce dostupných brambor. Nejinak tomu bylo i v naší palírně, v přibyslavském dialektu nazývané „parylňa“. Zatímco horní hospoda, dnešní Salajka, sloužila jako zájezdní hostinec projíždějícím formanům, „parylňa“ byla pravou lidovou hospodou. Kromě levné domácí pálenky se v ní samozřejmě čepovalo pivo, limonáda a také se pořádaly oblíbené taneční zábavy.

S osobou Viléma Fišera je spjata jedna drobná zajímavost. Ve všech archivních materiálech týkajících se Přibyslavic, bývá zmiňován jako Jakob Fišer. V úředních záznamech, jakými jsou např. matriky, je však zapsán jako Vilém. Jeho pravé jméno tedy bylo Vilém, což místní lidé zřejmě netušili. Znali ho jako

Jákoba a tak se dostal i do kronik a různých místních zápisů. Je více než pravděpodobné, že on sám se svému okolí jako Jákob představoval. Motivy přejmenování můžeme jen odhadovat. Snad zvolil jméno na počest svého tchána Jákoba nebo se mu jméno Vilém nelíbilo, protože nebylo židovské?

Krátce po příchodu Fišerových do naší obce se v dolní hospodě v jednom dni konaly dvě radostné události. Dne 2. 11. 1879 si tehdy 28letý Vilém Fišer bere o 4 roky mladší Evu Fišerovou. Nevěsta měla stejné příjmení jako ženich, což v tomto případě nebylo nic divného. Jméno Fišer totiž patřilo u Židů k těm nejběžnějším. Eva byla dcera Jakoba Fišera z Klein Kinitz, čili Kníniček, vesnice dnes zatopené Brněnskou přehradou. Před svatbou žila v Lomnici u Tišnova, kde sídlila silná židovská komunita. Ve stejný den a na stejném místě slavila veselku i ženichova mladší sestra Apolonie Fišerová. Její manžel pocházel taktéž z Lomnice, kam si svou nevěstu hned po svatbě odvedl.

Tak začíná příběh společného hospodaření manželů Viléma a Evy Fišerových na přibyslavické hospodě č. 18. Manželům se narodilo celkem pět dětí, dospělosti se dožily tři. Prvorozený Jakob se narodil 2. 11. 1881, tedy na den přesně dva roky po svatbě. V roce 1885 přišla na svět dcera Fanny, o dva roky později další syn Theodor, který v 10 měsících zemřel. V roce 1888 se narodila dcera Kamila a o tři roky později poslední dítě Gizela. Tato nejmladší dcera zemřela ve 2 měsících na tuberkulózu. Dětem pomáhala na svět místní porodní bába Amálie Ondráková.

Zdá se, že Vilému Fišerovi se hostinská živnost dařila. Rodina patřila k zámožnějším, mohla si dovolit zaměstnávat služku. V hospodě také chovali krávy a koně, což byla ve vesnickém prostředí rovněž známka prosperity. Fišerovi navštěvovali pravidelně synagogu ve Velkém Meziříčí. V ní se odehrávaly jejich svatební i pohřební obřady a další tradiční náboženské úkony.

Relativně poklidné časy trvaly až do března roku 1896, kdy v 45 letech umírá na rakovinu konečníku Vilém Fišer. Zanechává po sobě manželku se třemi nedospělými dětmi. Eva Fišerová se života nezalekla a více než deset let vedla hospodu sama. Jistě to měla těžké, protože v její době nebyvalo zvykem, aby ženy podnikaly. Většina vdov, dědiček živnosti, se rychle znovu vdala, aby podnikání mohl převzít druhý manžel. Eva Fišerová se nevdala už nikdy.

Za jejího působení se v hospodě pořádaly taneční zábavy, probíhající dle tehdejších zvyklostí v neděli odpoledne. Zábavy občas navštěvovala místní školou povinná mládež, což se velice nelíbilo panu katechetovi

(učitel náboženství). Situace se vyhroutil v r. 1906, kdy byli rodiče inkriminovaných žáků předvoláni do školy k potrestání. Tam však všichni svorně popřeli svoji vinu a vyjádřili přesvědčení, že jejich děti jsou na zábavy záměrně lákány. Školní rada jim dala za pravdu a společně se obrátili na Obecní radu s požadavkem, aby zábavy v dolní hospodě zakázala. Zda byl požadavek oprávněný, nebo zda se jednalo o projev skrytého antisemitismu, se už dnes nedozvíme. Není také známo, jestli zábavy skutečně byly zakázány, protože o dalším vývoji celého případu archivní záznamy mlčí. Jisté je jen to, že za několik let po incidentu Eva Fišerová hospodu prodala a odstěhovala se k dceři Fanny do Boskovic. Ani tam nezahálela a až do své smrti se věnovala soukromému obchodování. Zemřela v r. 1929 ve věku 74 let. Téměř polovinu života prožila jako vdova.

Vraťme se teď ke smutným příběhům Fišerových dětí. Patřily ke generaci, na niž krutě dopadla zruďná ideologie nacistického vůdce Hitlera. Stejně jako ostatní Židé, tak i Jakob, Fanny a Kamila Fišerovi byli podle této ideologie určeni k likvidaci.

Osud nejstaršího syna Jakoba je obestřen tajemstvím. Nevíme o něm téměř nic. Jedinou stopou je několik strohých zápisů z jednání Obecní rady v Přibyslavicích z r. 1939. Tehdy se projednávala žádost Jakoba Fišera o povolení domovského práva (trvalého pobytu) v naší obci. Přišel ze Sudet, území zabraného Hitlerem na začátku války. Obecní rada šetřením zjistila, že žádosti není třeba, protože jmenovaný už z minulosti domovské právo má. Pravděpodobně se tedy jednalo o Jakoba, syna z dolní hospody, který se vrátil do rodné vsi. Do jakého domu se nastěhoval nebo čím se živil, není známo. Další související záznam je z roku 1940, kdy Obecní rada povoluje domovské právo Josefu Fišerovi, zvěrolékaři z Brna. Bližší informace chybí. Snad Jakobův syn stěhující se ke svému otci? Co se s oběma muži dále dělo, nikdo neví. V archivních materiálech už o Židech Fišerových není žádná zmínka. V případě dodatečně cenzurovaných válečných a poválečných zápisů působí tato skutečnost až podezřele...

Druhorozená dcera Fanny se provdala za obchodníka z Boskovic Alfréda Zwickera. Společně žili v židovské čtvrti v Boskovicích, ve velkém domě, který se dochoval do dnešních dní v téměř nezměněné podobě. Manželé Zwickerovi měli dvě děti, Gertrudu a Ernesta. V r. 1942 byla celá rodina deportována do koncentračního tábora. Všichni zahynuli.

Poslední dcera Kamila se provdala za Isidora Landlera. Žili v Lysicích, kde se jim narodily děti Max, Gertruda a Alice. Za války byla celá rodina nuceně vystěhována do Boskovic a odtud záhy deportována do koncentračního tábora. Přežila jen nejmladší, 26letá dcera Alice. Její rodiče i sourozenci zahynuli. Alice se vrátila do Boskovic, kde jako jediná přeživší příbuzná zdělala dům po své tetě Fanny Zwickerové, rozené Fišerové. Brzy se vdala a porodila syna, který dodnes pracuje jako lékař v Brně. Je zřejmě jediným žijícím potomkem Fišerů z dolní hospody.

Tolik o Židech v Přibyslavicích. Všichni jistě soucítíme s jejich tragickým životním údělem. Málčko si ale uvědomuje, že stejný plán chystal Adolf Hitler i pro nás. Hned po zlikvidování Židů mělo dojít k likvidaci Slovanů, k nimž patříme i my. Buďme

proto vděční, že se zlo podařilo zastavit dříve, než mohl být tento zruďný plán naplněn.

Lenka Rafaelová

Foto: Současná podoba synagogy ve Velkém Meziříčí

ZVEME VÁS

Masopustní průvod

Přibyslavická chasa připravuje na **10. února** masopustní průvod masek po Přibyslavicích. Každý se může přidat, podmínkou je přijít v masce s dobrou náladou.

Sraz průvodu je ve **13:30** u hasičské zbrojnice v Přibyslavicích. Po masopustním průvodu bude následovat posezení na hasičce pro masky, kde bude nachystáno jídlo a občerstvení.

BITVY O SOKOLOVNU

- pořádá:** TJ SOKOL PŘIBYSLAVICE
- pro koho:** kluci a holky
- kdy:** každý pátek od 17:00 (začínáme 16. února)
- kde:** sokolovna Přibyslavice
- sebou:** NERF puška, ochranné brýle, sportovní obuv (přezůvky) a oblečení, pití
- kolik za to:** 200 Kč členství v sokole
- co za to:** pojištění, sportovně-střelecký program

TJ SOKOL PŘIBYSLAVICE

ZAPRVÉ:

UKLÍDME PŘIBYSLAVICE

9:00

sokolovna Přibyslavice

jarní úklid obce + soutěž pro děti

LETEM SVĚTEM S VLAJKAMI

čaj a malé občerstvení připraveno

ZADRUHÉ:

NOVÝ BLEŠÁK

přines, co nepotřebuješ (a někdo by využil), o prodej za symbolickou cenu se postarají **sokolíci**

nebo prodej hodnotnější věc za rozumnou cenu

co: oblečení, knihy, nástroje, náradí, čínský porcelán atd.

přines 7. dubna nebo dopředu do sokolovny (středa, pátek od 17:00)

16:00 otevřeno pro kupující

ZATŘETÍ

VÝSTAVA HISTORICKÝCH FOTOGRAFIÍ Z OBCE

16:00

sokolovna Přibyslavice

občerstvení zajištěno

VÝZVA K ZAPŮJČENÍ STARÝCH FOTOGRAFIÍ OBCE - NA VÝSTAVU

Prosíme sousedy a čtenáře zpravodaj o laskavé **zapůjčení historických fotografií** obce Přibyslavice a Radoškova. Zaujímají nás jakékoli fotografie staršího data (nyní i fotky z let 90. jsou historické). Rádi bychom je využili pro výše zmíněnou výstavu a další účely zachycení života obce v letech minulých.

Fotografie prosím doneste na obecní úřad, v obálce s vaším jménem a případně popisem, ke kterému roku a události se fotografie váže. Po oskenování vám bude navracena v původním stavu.

Prosíme co nejdříve, výstava se koná 7. dubna.

Organizuje: TJ Sokol Přibyslavice

Inzerce

Koupím **zápalkové nálepky** (etikety): Česko, Slovensko, Polsko, Německo, Austrálii, Japonsko i jiné nálepky z celého světa. Dále koupím **staré pohlednice a dopisnice** ČR, ČSR, měst, vesnic apod.

František KEPRT, Přibyslavice 49/152, tel. 606 446 919

TJ Sokol Přibyslavice shání **kamna na dřevo** do přibyslavické sokolovny. Pokud máte neupotřebená kamna vyššího výkonu (nikoliv tzv. Petry), prosím nabídněte k odprodeji.

Ivan Varmuža, tel. 602 386 905

Zpravodaj P+R, 1/2018, Email redakce: zpravodajpr@seznam.cz, Elektronická podoba zpravodaje na stránkách: www.pribyslavice.net, Šéfredaktorka: Zuzana Kozlová, Zástupce šéfredaktorky a grafické zpracování: Ivan Varmuža, Autoři článků: Andrea Kavlíková, Zuzana Kozlová, Jana Pavlů, Martin Orator, Lenka Rafaelová, Ivan Varmuža. Zpravodaj byl vytištěn na náklady obce.